

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Підсекція 1		
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97

<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Артемов Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Вавуліч Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

Васильєва Олександра

(студентка 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія”, наук. керівник – к.політ.н. Наумов А.С.)

ЖІНОЧИЙ РУХ В УКРАЇНІ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

З часу проголошення незалежності України в нашій державі утверджуються демократичні традиції, створюються умови для активної участі жінок в громадсько-політичному житті, формується нове усвідомлення „жіночого питання” як такого. Останнім часом дещо очевидно, що політичний і громадський статус жінки в Україні змінився, але через низку об’єктивних і суб’єктивних чинників жінки лишаються здебільшого відчуженими від політики. Поступове відродження жіночого руху в нашій державі стимулює подальше зростання ролі жінок в політиці, відбувається переосмислення ролі жінки в суспільстві в цілому.

Актуальність даного дослідження визначається потребою дослідити різносторонні аспекти діяльності жіночих організацій в Україні та узагальнити набутий досвід впливу жіночого чинника у суспільно-політичному і соціально-економічному житті. Проблема становища жінок, жіночого руху не є новою, але залишається актуальною як для жінок, так і для суспільства.

Жіночі організації – складова частина жіночого руху, і на етапі становлення державотворення розкриття їх діяльності полягає в тому, що активність неурядових об’єднань сприяє удосконаленню законодавства та правових механізмів, забезпечує поліпшення становища жінок, утверджує гендерну рівність в суспільстві. Для взаємодії держави і громадянського суспільства є важливою участь у політичній діяльності таких суб’єктів громадянського суспільства як політичні партії, громадські організації, суспільні рухи, які визначають спільні інтереси та забезпечують діалог з державою.

Усебічний аналіз наукових джерел, присвячених темі дослідження, свідчить, що вплив жіночих громадських організацій на суспільно-політичний процес в сучасній Україні є однією з найважливіших управлінських і організаційних проблем, рівень наукової розробки якої недостатній та не відповідає сучасному стану розвитку наукової галузі.

Особливу роль у контексті становлення жіночого руху в Україні відіграли західні країни, де відбулося його ідейно-теоретичне та

організаційне структурування (оскільки тут він був збагачений досвідом роботи західноєвропейських країн), що суттєво поширило його вплив на жінок та суспільство в цілому, підвищило авторитет жіночих організацій серед народу, сприяло збільшенню кількості жіночих організацій, налагодженню співпраці з європейськими феміністичними організаціями та українськими організаціями в еміграції, відродило інтерес жінок до участі у вирішенні освітянських, культурно-побутових та економічних проблем.

Жіночі громадські організації відповідно до історичних аспектів, організаційної структури, ідеологічного спрямування, цільових уподобань та основних видів і форм роботи характеризуються такими основними моделями діяльності: національно-культурною (побудова незалежної Української держави, відродження українських звичаїв та традицій, що мають політичне спрямування); благодійницькою (соціальна, добродійна і меценатська діяльність); молодіжною (соціально-психологічна підготовка та формування здорового способу життя молодих жінок і дівчат); традиційною (яка є правонаступницею жіночих рад радянської доби); професійною (ґрунтується на єдності спільних професійних інтересів); гендерної орієнтації (прагнення захищати всіх жінок, реалізація громадських ініціатив та перетворення гендерних ролей і гендерних відносин у суспільстві) та релігійною (діяльність жіночих організацій різних релігійних конфесій, метою об’єднання яких є місіонерська просвіта).

Основними функціями жіночих громадських організацій є: організаційна (створення нових товариств, залучення молоді як нових членів); інтеграційна (об’єднання з регіональними та іншими організаціями); ідеологічна (визначення своєї світоглядної ролі в реалізації стратегічних та політичних завдань); виховна (формування у жінок почуття власної гідності, ініціативності); координаційна (встановлення контактів між громадськими організаціями); творчо-культурологічна (проведення масових заходів); благодійницька (захист окремих категорій жінок та надання їм соціальної допомоги).

Важливим засобом впливу міжнародних організацій на функціонування жіночого руху в Україні є сучасні інформаційно-комунікативні технології, адже завдяки Інтернету сьогодні у жінок з’явилася можливість відкритого спілкування, обміну досвідом з певної проблематики. Це, у свою чергу, дає підстави для твердження про виокремлення такого напрямку в діяльності жіночих організацій, як кіберфемінізм, який характеризує взаємодію жіночих громадських організацій на міжнародній арені й має на меті допомогти сучасній

жінці вільно реалізувати себе в суспільному житті, користуючись відповідними інформаційними послугами.

Основними шляхами оптимізації внеску жіночого руху в процеси формування громадянського суспільства в Україні є забезпечення соціально-політичного, правового, морально-етичного та духовного рівнів реалізації сучасної гендерної політики. Тому важливими напрямками діяльності жіночих організацій мають стати:

- гендерна просвіта, яка сприятиме формуванню феміністичної свідомості та гендерної культури, досягненню гендерного паритету в українському суспільстві;

- гендерна експертиза вже прийнятих державних програм, планів з позицій гендерної перспективи з метою ліквідації нерівномірності в гендерному розподілі ресурсів країни.

Галганець Сергій

*(студент 5 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.і.н. Валюх Л.І.)*

ВПЛИВ ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Участь у виборах є важливим чинником політичної соціалізації особистості, особливо молоді. Тут набувається перший практичний досвід політичної діяльності, формується почуття співучасті в політичному житті суспільства. Політичні реалії також потребують дослідження процесу політичної соціалізації молоді, її електоральної поведінки в українському суспільстві та здійснення пошуку шляхів підвищення рівня виборчої активності, впровадження ефективних виборчих технологій, подолання політичного нігілізму та абсентеїзму молодого покоління.

Отже, актуальність досліджуваної теми обумовлюється: підвищенням ролі молоді у формуванні державної політики, реальною участю в модернізації суспільства; необхідністю створення можливостей для самореалізації молоді в політичній сфері; розширенням інформаційних можливостей суспільства, що потребує відкритості й доступності інформації, нового знання тощо; розширенням можливостей громадянського суспільства; системною кризою, що виникла у зв'язку з переходом до ринкових відносин і потребує від суспільства іншого рівня свідомості; студентство – це

соціально-демографічна група з великими потенційними можливостями як у політиці загалом, так і у виборах; важливим бачиться аналіз політичної поведінки нового покоління, позбавленого ностальгії за комуністичним минулим, політична соціалізація якого відбувається в умовах формування нових економічних, політичних, соціальних та культурних відносин.

Вищезазначене спричинює потребу теоретичного обґрунтування процесу політичної соціалізації молоді. По-перше, молодь – одна з великих соціально-демографічних груп суспільства. По-друге, вона постійно поповнює економічно активне населення держави. Але життєве самовизначення молоді при цих ролях є неоднозначним. Насамперед значна частина молоді посідає місце в нових соціальних групах: серед підприємців, менеджерів, банківських працівників. Збільшилася кількість молодих людей, які очолюють суспільні рухи, молодіжні організації, партії. Але, з другого боку, молодь залишається однією з незахищених соціальних груп, на яку впливає чимало чинників. Вони водночас і визначають подальше позиціонування молоді до процесів і явищ суспільного розвитку. Приміром, у працях вітчизняних учених вирішується проблема поєднання західних політологічних концепцій виборчої поведінки громадян із реаліями пострадянського політичного простору.

Отже, виникає ситуація, за якої ЗМІ та журналістика своїми діями загалом (пропонуючи критичне ставлення до політичних подій та особистісних якостей політиків) фактично послаблюють роль традиційної політичної комунікації, посилюючи значення альтернативної політичної комунікації в суспільстві. Натомість влада прагне зберігати контроль за процесами альтернативної політичної комунікації, використовуючи для цього всі засоби, спрямовані на одержання підтримки громадської думки (політична комунікація, політична реклама). У цій суперечці за вплив на активну і перспективну аудиторію нині дедалі вагомніше заявляють про себе інтернет-ресурси. Віртуальні спільноти являють собою нову форму соціальної організації в інформаційному суспільстві, їхній появі передують руйнування попередньої форми соціальної організації, тому можна зробити припущення, що в певний період часу спостерігатиметься зростання участі індивідів у масових рухах, що відзначатимуться більш життєздатною формою колективної єдності й характеризуватимуться сплеском інтересу до них індивідів та бажанням брати в них участь. Причому доктрини та програми масових рухів не відіграють провідної ролі під час прийняття рішення про приєднання індивідів до певного руху.

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50   **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011